

У березні 2019 року споживча інфляція в річному вимірі сповільнилася до 8.6% з 8.8% у лютому. У місячному вимірі ціни зросли на 0.9%. Фактичний показник інфляції в березні практично відповідав прогнозу, опублікованому в ["Інфляційному звіті" \(січень 2019 року\)](#). Базова інфляція уповільнилася дещо швидше, ніж очікувалося, насамперед завдяки зміцненню обмінного курсу гривні до валют країн-партнерів. Водночас поступово вичерпується дія тимчасових факторів, які зумовлювали прискорення зростання цін на сирі продукти харчування наприкінці 2018 року та на початку 2019 року.

Базова інфляція

Базова інфляція у річному вимірі в березні сповільнилася до 7.6% з 7.8% у лютому. У місячному вимірі базовий ІСЦ зріс на 1.2%.

Тривало уповільнення зростання цін на непродовольчі товари (до 2.7% р/р). Порівняно з попереднім місяцем, нижчими темпами зростали ціни на побутову техніку (1.6% р/р), меблі (5.8% р/р), побутові товари (5.8% р/р), фармацевтичну продукцію (5.9% р/р). Крім того, у річному вимірі подешевшала аудіовізуальна та комп'ютерна техніка. Водночас подорожчання одягу та взуття було незначним (2.0% р/р).

Темпи зростання цін на послуги залишилися на рівні попереднього місяця (14.1% р/р). Уповільнилося зростання вартості послуг закладів громадського харчування, хімічного чищення, ремонту, амбулаторних, страхових послуг та оренди житла. На тлі високої бази порівняння меншими темпами зростали ціни на послуги з утримання будинків та прибудинкових територій (15.2% р/р). Натомість прискорилося зростання вартості послуг кінотеатрів, кабельного телебачення та мобільного зв'язку на тлі значних інвестиційних витрат у цих галузях.

Річні темпи зростання цін на продукти харчування з високим ступенем оброблення також дещо знизилися (до 8.7% р/р). Унаслідок розширення пропозиції та падіння світових цін не так швидко дорожчали м'ясні продукти (8.9% р/р). Здешевлення олійних на світових ринках та рекордний врожай сояшнику сприяли скороченню темпів зростання цін на сояшникову олію. Крім того, уповільнилося зростання цін на молочну продукцію (до 8.8% р/р). Натомість під впливом збільшення виробничих витрат прискорилося зростання цін на хлібопродукти.

Зміна цін на сирі продукти харчування

Зростання цін на сирі продукти харчування сповільнилося (до 3.6% р/р). Зокрема продовжили дешевшати фрукти (на 22.6% р/р) завдяки нижчим цінам

на імпортовані банани та цитрусові, а також високому минулорічному врожаю яблук. Через значний приріст продукції в птахівництві тривало зниження цін на яйця (18.1% р/р). Крім того, темпи зростання цін на овочі борщового набору знизилися, хоча і залишилися високими (67.2% р/р) через їх слабку пропозицію на внутрішньому та європейському ринках у попередні періоди. Водночас прискорилося подорожчання тепличних овочів (до 16.5% р/р) через їх недостатню пропозицію з Туреччини. Зростання цін на зовнішніх ринках і дефіцит якісної сировини також зумовили високі темпи зростання цін на борошно (20.4% р/р).

Зміна адміністративно регульованих цін

Темпи зростання адміністративно регульованих цін залишилися незмінними (18.7% р/р). Зростання тарифів на постачання холодної води, каналізацію (до 22.2% р/р та 25.2% р/р відповідно) та вартості проїзду в залізничному та міському транспорті (до 28.7% р/р та 46.5% р/р відповідно) було компенсоване повільнішим зростанням цін на соціальні сорти хліба (20.0% р/р), алкогольні напої та тютюнові вироби (9.9% р/р та 24.0% р/р відповідно).

Зміна цін на паливо

Ціни на паливо залишилися нижчими, ніж у минулому році (на 3.5% р/р) завдяки здешевленню нафти на світових ринках у попередні періоди та посиленню курсу гривні. Водночас під впливом зростання світових цін на нафту в останні місяці падіння внутрішніх цін на паливо уповільнилося порівняно з лютим.

Промислова інфляція

У березні 2019 року промислова інфляція сповільнилася до 8.9% р/р (порівняно з 10.2% р/р у лютому).

Одним з основних чинників сповільнення промислової інфляції стало стрімке зниження зовнішніх цін на природний газ. Як наслідок, НАК "Нафтогаз" зменшив тарифи на постачання газу промисловим підприємствам. Цей фактор також сприяв падінню цін на електроенергію

теплових електростанцій. У результаті темпи зростання цін у постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря суттєво знизилися – до 19.0% р/р з 29.3% р/р у лютому.

Темпи зростання цін у виробництві харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів знизилися (до 4.4% р/р). Зокрема уповільнилося зростання цін у виробництві хлібопродуктів та напоїв (до 14.7% р/р та 13.3% р/р відповідно). Ціни у виробництві м'ясних продуктів були на рівні минулого року (порівняно зі зростанням на 1.1% р/р у лютому) завдяки нижчим цінам на сировину на вітчизняних та зовнішніх ринках. Це компенсувало пришвидшення зростання цін у виробництві молочних продуктів (до 11.4% р/р) під впливом зростання світових цін на молочні продукти.

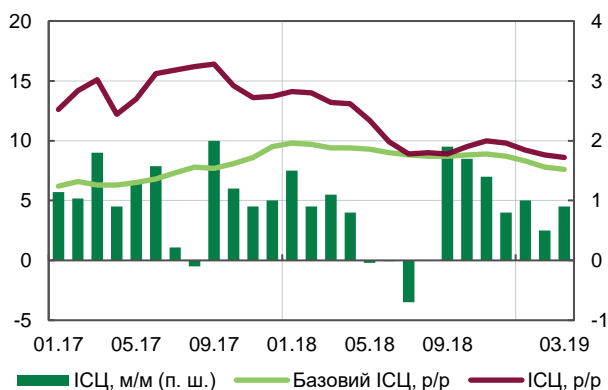
Темпи зростання цін у хімічній промисловості залишилися незмінними (3.4% р/р) на тлі відносної стабільності світових цін на добрива.

У березні тривало зниження цін на продукцію металургії порівняно з минулим роком (на 5.0% р/р). Це відображало тенденції на світових ринках сталі. Натомість незначне сповільнення падіння цін на продукцію металургії порівняно з лютим пов'язане зі стрімким зростанням цін на металеві руди (на 10.0% р/р). Останнє відбулося на тлі перебоїв з поставками руди з Бразилії та Австралії.

Стримувало сповільнення промислової інфляції подальше подорожчання нафти на світових ринках. Так під впливом цього чинника залишилися високими темпи зростання цін у добуванні сирової нафти та природного газу (19.7% р/р), а ціни у виробництві коксу та нафтопродуктів повернулися до зростання (на 7.3% р/р).

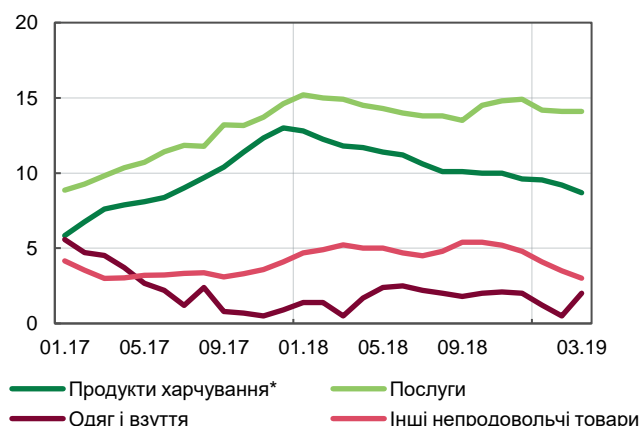
У березні 2019 року тривало сповільнення загальної та базової інфляції, що відбулося завдяки зміцненню обмінного курсу гривні до валют країн-партнерів

Графік 1. Індекси споживчих цін, %

Джерело: ДССУ.

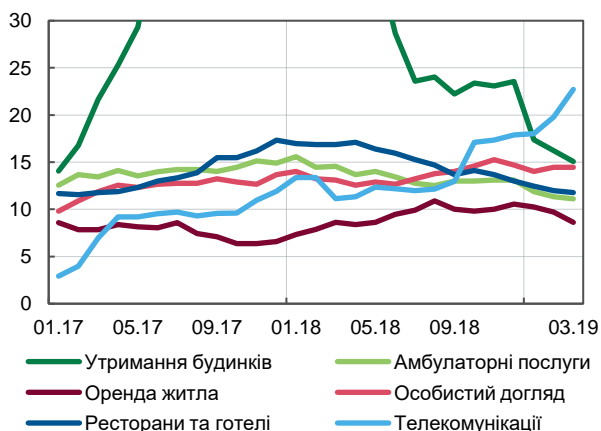
Графік 2. Основні компоненти базового ІЦЦ, % р/р

*З високим ступенем оброблення.
Джерело: ДССУ, розрахунки НБУ.

Темпи зростання вартості послуг залишилися незмінними через тиск з боку виробничих витрат, зокрема інвестиційних

Графік 3. Окремі послуги, що входять до базового ІЦЦ, % р/р

Джерело: ДССУ, розрахунки НБУ.

Небазова інфляція сповільнилася завдяки зниженню темпів зростання цін на сирі продукти харчування

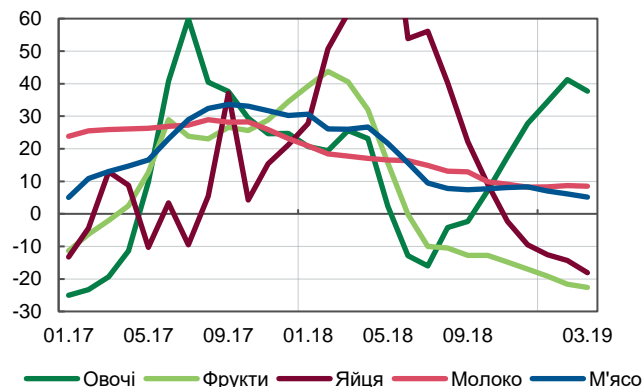
Графік 4. Основні компоненти небазового ІЦЦ, % р/р

Джерело: ДССУ.

Зниження темпів зростання цін на овочі, м'ясо та молоко, а також поглиблення падіння цін на фрукти та яйця сприяло уповільненню інфляції сирих продуктів харчування

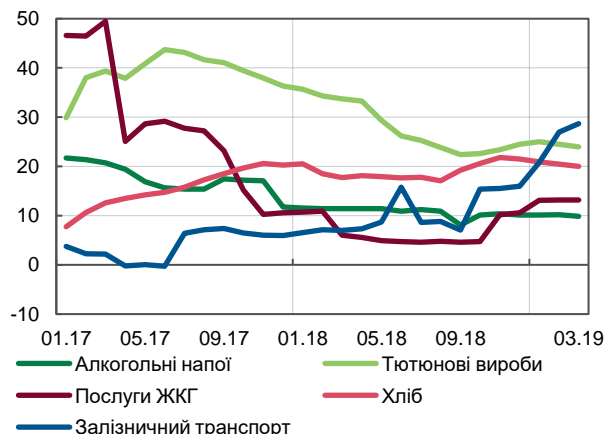
Графік 5. Ціни на окремі сирі продукти, % р/р

Джерело: ДССУ.

Зростання тарифів на холодну воду, каналізацію та вартості проїзду в залізничному транспорті прискорилося, однак зниження темпів зростання цін на хліб, алкоголь та тютюнові вироби компенсувало це прискорення

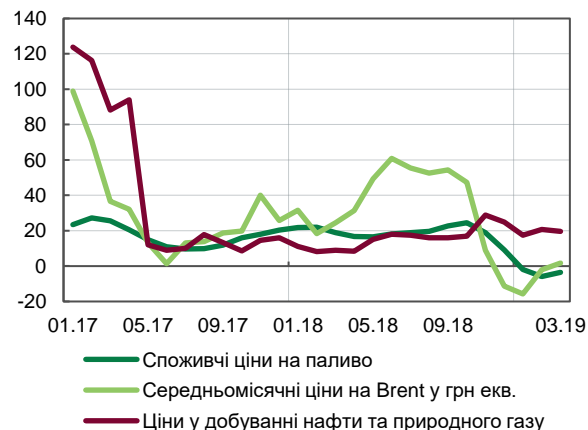
Графік 6. Компоненти адміністративно регульованих цін, % р/р

Джерело: ДССУ.

Падіння світових цін на нафту в попередні місяці разом зі зміцненням гривні були основними чинниками нижчих за минулорічні цін на паливо

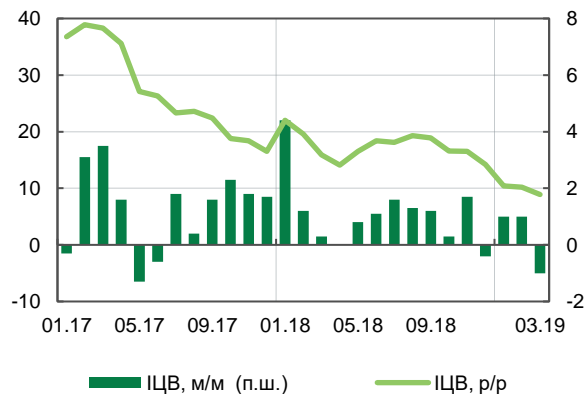
Графік 7. Індекси цін на паливо, % р/р

Джерело: ДССУ, Thomson Reuters.

У березні промислова інфляція суттєво знизилася, передусім завдяки зниженню цін на природний газ, ...

Графік 8. Індекс цін виробників, %

Джерело: ДССУ.

... однак вищі темпи зростання цін на залізну руду та нафту стримували таке уповільнення

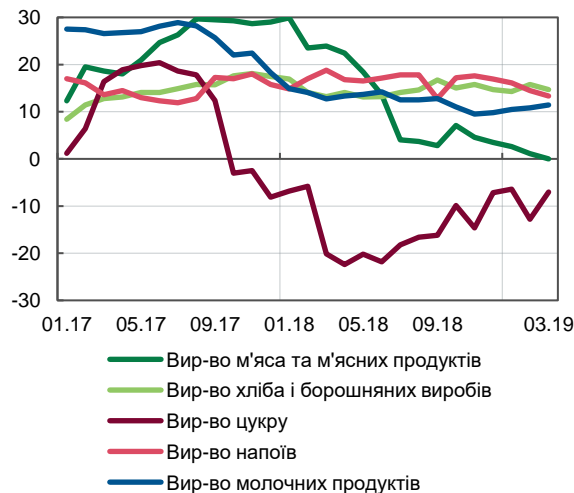
Графік 9. Ціни в окремих галузях промисловості, % р/р

Джерело: ДССУ.

Темпи зростання цін у харчовій промисловості знизилися через послаблення зростання цін у виробництві напоїв, хліба та м'ясопродуктів

Графік 10. Ціни в підгалузях харчової промисловості, % р/р

Джерело: ДССУ.

Таблиця 1. Зміна цінних індексів ІСЦ

	Частка ІСЦ для 2019 року, %			% р/р			Березень 2019 року, % м/м
	2017 рік	2018 рік	2019 рік				
			січень	лютий	березень		
Компоненти споживчого кошика (за класифікацією Національного банку України)							
Індекс споживчих цін	100.0	13.7	9.8	9.2	8.8	8.6	0.9
Базова інфляція	59.3	9.5	8.7	8.3	7.8	7.6	1.2
Небазова інфляція*	40.7	19.4	10.7	10.3	10.2	10.0	0.6
сирі продукти	20.0	23.5	3.3	4.0	4.6	3.6	0.3
адміністративно регульовані тарифи та ціни	16.8	16.1	18.0	18.7	18.7	18.7	1.0
паливо	3.9	20.0	9.1	-1.9	-5.9	-3.5	0.0
Окремі компоненти споживчого кошика (за класифікацією ДССУ)							
Продукти харчування та безалкогольні напої	45.4	17.7	7.8	7.9	7.8	7.0	0.4
Алкогольні напої, тютюнові вироби	8.3	20.7	17.9	18.0	17.8	17.3	0.9
Одяг і взуття	5.3	0.9	2.0	1.2	0.5	2.0	11.3
Житло, вода, е/е, газ та інші види палива, у т. ч.:	4.9	10.6	10.6	13.1	13.2	13.2	0.3
утримання будинків та прибудинкових територій	0.2	47.5	23.7	17.5	16.3	15.2	0.6
водопостачання	0.1	20.2	19.9	21.2	20.8	22.2	1.9
гаряча вода	0.2	0.9	3.2	12.9	14.0	15.1	0.9
природний газ	1.2	1.2	22.9	22.9	22.9	22.9	0.0
центральне опалення	0.8	3.8	5.2	16.6	18.4	19.2	0.7
електроенергія	0.9	28.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Транспорт	11.4	16.7	12.9	7.7	6.0	7.3	0.5
Зв'язок	3.1	9.1	15.1	14.8	15.7	17.5	2.2
Освіта	1.3	14.9	13.4	13.4	13.4	13.3	0.1

Таблиця 2. Окремі компоненти ІЦВ

	Частка ІЦВ для 2019 року, %**			% р/р			Березень 2019 року, % м/м
	2017 рік	2018 рік	2019 рік				
			січень	лютий	березень		
Індекс цін виробників	100.0	16.5	14.2	10.4	10.2	8.9	-1.0
Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	15.2	30.4	14.3	8.4	6.8	14.4	1.9
Добування кам'яного вугілля	2.9	47.8	5.4	11.4	11.3	11.1	-0.2
Добування сирої нафти і природного газу	5.3	16.1	24.9	17.5	20.7	19.7	-1.9
Добування металевих руд	5.8	29.3	8.2	-2.9	-7.6	10.0	6.2
Переробна промисловість	65.3	18.5	7.4	4.6	4.6	2.8	0.4
Вир-во харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів	20.2	12.5	7.0	6.3	5.0	4.4	-0.1
Вир-во коксу та продуктів нафтоперероблення	3.9	43.0	-3.1	-3.3	0.0	7.3	3.3
Вир-во хімічних речовин і хімічної продукції	2.7	21.9	7.7	5.5	3.4	3.4	0.7
Вир-во основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів	1.4	11.0	16.7	14.8	15.8	15.2	0.9
Вир-во гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції	5.2	12.5	12.6	11.3	10.6	9.5	0.7
Металургійне вир-во, вир-во готових металевих виробів, крім виробництва машин та устаткування	18.5	26.9	5.6	-0.5	-5.5	-5.0	0.7
Вир-во автотранспортних засобів, причепів і напівпричепів та інших транспортних засобів	2.9	17.9	17.3	11.1	11.5	9.2	-0.5
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	18.5	4.0	29.8	24.2	29.3	19.0	-5.2

* Розрахунки Національного банку України на підставі даних ДССУ. Сума внесків компонентів ІСЦ може відхилитися від загального ІСЦ за рахунок застосування динамічних ваг відповідно до методології ДССУ та округлення.

** Частка компонентів у ІЦВ розрахована на основі даних ДССУ щодо обсягу реалізованої промислової продукції за видами діяльності за 2018 рік.

Список скорочень:

ІСЦ	індекс споживчих цін	р/р	у річному вимірі, порівняно з відповідним місяцем/періодом попереднього року
ІЦВ	індекс цін виробників		
ДССУ	Державна служба статистики		
ЖКГ	житлово-комунальне господарство	м/м	порівняно з попереднім місяцем, у місячному вимірі
е/е	електроенергія	п. ш.	права шкала